

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208323
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8319208323.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. K. D., Z. XXX/XXX, právne zastúpenému: JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 4.395,87 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/81/2019-263 zo dňa 16.06.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„ I. Žalobu zamietla.
II. Priznáva žalovanému vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca žalobou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 4.395,87 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.04.2017 do zaplatenia.

Ďalej uviedol, že po vykonanom dokazovaní a s poukazom aj na právne závery Krajského súdu v Prešove v jeho zrušujúcom rozhodnutí č.k. 20CoCsp 43/2021-227 zo dňa 28.02.2022, ktorého vysloveným právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný, dospel k záveru, že žalobca si v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný, a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať, a to ani v súdnych konaniach. Z týchto dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, v ktorom okrem iného uviedol, že predčasné zosplatenie úveru je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou. Mal za to, že z predloženého prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný splátku splatnú dňa 20.07.2016 zaplatil dňa 18.10.2016. Bol toho názoru, že je tak vylúčené, aby jeho predchodca mohol úver predčasne zosplatiť pre nezaplatenie tejto splátky. Rovnako je tak vylúčené, žeby premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej dňa 20.07.2016, pokiaľ táto zanikla plnením. Mal za to, že nakoľko bol spor začatý dňa 02.12.2019, t.j. pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka

s počiatkom plynutia najskôr od 21.12.2016, uplatnený nárok v celosti v čase začatia sporu premlčaný nebol. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, tak že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.908,95 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.908,95 eura od 28.04.2017 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

4. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že predmetný spor vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 31.08.2015 medzi právnym predchodcom žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom.

5. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.02.2017 označeným ako „Predžalobná upomienka“(č.l. 13 spisu) žalovaného upozornil, že ak do 05.04.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2016 bude oprávnený úver zosplatiť. Následne listom zo dňa 22.04.2017 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ (č.l. 14 spisu) žalovanému oznámil, že jeho dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz a jeho dlžná čiastka k dnešnému dňu predstavuje sumu v celkovej výške 4.396,43 eura, pričom istina úveru sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenia až do jeho úplného zaplatenia.

6. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

7. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

8. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

9. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh.

10. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

11. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

12. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

13. Ak teda veriteľ právo na zosplatnenie v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich až do ich zaplatenia; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

14. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

15. Zákonodarcu v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

16. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie svojho uznesenia č.k. 20CoCsp/43/2021-227 zo dňa 28.02.2022, pričom na svojich záveroch aj naďalej zotrváva.

„Výzvou zo dňa 26.02.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom konkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu, a to 12/2016.

V predmetnom prípade je teda zrejmé, že premlčacia doba začala s ohľadom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 22.04.2017. Ako bolo už vyššie uvedené a ako vyplýva aj z obsahu spisu, dlžnou splátkou, pre ktorú mohlo nastať zosplatnenie, je však už splátka splatná za 7/2016 (konkrétne splatná dňa 20.07.2016), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, čiže od nezaplatenej splátky, pre ktorú mohlo dôjsť prvýkrát k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

S poukazom na vyššie uvedené je odvolací súd toho názoru, že premlčacia doba v predmetnom prípade začala plynúť odo dňa neuhradenia prvej omeškanej splátky, pre ktorú mohlo dôjsť k zosplatneniu, t.j. odo dňa 21.07.2016 a uplynula dňa 21.07.2019. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 28.11.2019, bola podaná oneskorene.“

17. Navyše odvolaciemu súdu nedá nepripomenúť, že citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatnenie úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú spotrebiteľovi, obsahujúcu upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva.

Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a

súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

18. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému. Z obsahu súdneho spisu však vyplýva, že žalovanému v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP). Procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).